

صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران
سناد انتخابات
دبیرخانه

انتخابات

روندشناسی جریان‌های سیاسی در
خبرگزاری‌ها، کانال‌های تلگرامی و مطبوعات

بیست و چهارم اردیبهشت ماه ۱۳۹۶ - شماره ۶۷

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

مقدمه.....	۱
نگاهی کلی به فضای انتخابات.....	۱
۱) جریان اصول‌گرا.....	۱
۲) جریان اعتدال‌گرا و اصلاح‌طلب.....	۱
۳) جریان احمدی‌نژاد.....	۱
۱) جریان شناسی اصولگرایان.....	۲
الف) خطوط کلی تبلیغی.....	۲
ب) فراز و فرود تبلیغی.....	۲
ج) سناریو خوانی.....	۲
د) محورهای تبلیغی.....	۲
ه) پیشران‌های سیاسی.....	۲
و) مهمترین سوژه‌ها.....	۴
۲) جریان شناسی اصلاح‌طلبان.....	۶
الف) خطوط کلی تبلیغی.....	۶
ب) فراز و فرود تبلیغی.....	۶
ج) سناریو خوانی.....	۶
د) محورهای تبلیغی.....	۶
ه) پیشران‌های سیاسی.....	۶
و) انتقاد از نهادهای کانونی نظام.....	۷
ز) مهمترین سوژه‌ها.....	۷
۳) جریان شناسی اعتدالیون.....	۹
الف) خطوط کلی تبلیغی.....	۹
ب) فراز و فرود تبلیغی.....	۹
ج) سناریو خوانی.....	۹
د) محورهای تبلیغی.....	۱۰
ه) پیشران‌های سیاسی.....	۱۰
و) انتقاد به نهادهای کانونی.....	۱۱
ز) مهمترین سوژه‌ها.....	۱۲
۴) جریان شناسی حامیان احمدی‌نژاد.....	۱۴
الف) خطوط کلی تبلیغی.....	۱۴
ب) فراز و فرود تبلیغی.....	۱۴

- ج) سناریو خوانی..... ۱۴
- د) محورهای تبلیغی..... ۱۵
- ه) پیشران‌های سیاسی..... ۱۵
- و) انتقاد از نهادهای قانونی نظام..... ۱۶
- ز) مهمترین سوژه‌ها..... ۱۶

مقدمه

پژوهش حاضر به بررسی جدیدترین^۱ وضع جریان‌های سیاسی اصول‌گرایان، اصلاح‌طلبان، اعتدالیون و حامیان احمدی‌نژاد اختصاص دارد. در این پژوهش به مهمترین سوژه‌ها، محورهای تبلیغی، پیشران‌های سیاسی و انتقاد احزاب و شخصیت‌های سیاسی به نهادهای کانونی نظام پرداخته می‌شود. احصاء خطوط کلی تبلیغی، فراز و فرودهای تبلیغی و سناریوهای محتمل جریان‌های سیاسی، از دیگر بخش‌های این پژوهش است.

نگاهی کلی به فضای انتخابات

(۱) جریان اصولگرا

مهم‌ترین سوژه‌ای که رسانه‌های اصولگرا بدان پرداختند، سخن حجت‌الاسلام رئیسی در جمع مردم اردبیل بود که اظهار داشت سینه‌ی او مخزن اسرار است و اگر بخواهد لب به سخن گشوده و افشاگری کند، کسی توان انکار آن را نخواهد داشت. جریان اصولگرا می‌کوشد در این چند روز باقیمانده تا انتخابات از طریق سفرهای استانی و فعالیت چهره به چهره ستادهای تبلیغاتی، ارتباط خود را با بدنه مردم هر چه بیشتر گسترش دهد و آنها را برای رای دادن به نامزدهای اصولگرا متقاعد سازد. در پی افزایش تحرکات ستادهای اصولگرا در کف میدان، گزارش‌هایی از مناقشات، برخوردها و خرابکاری‌های جریان رقیب توسط رسانه‌های اصولگرا مخابره می‌شود. از سوی دیگر این رسانه‌ها تلاش می‌کنند با بازخوانی مناظره جمعه گذشته، آمارهای روحانی و جهانگیری را سراسر دروغ معرفی کرده و استناداتی از نهادهای بین‌المللی در صحت آمارهای ارائه شده توسط حجت‌الاسلام رئیسی ارائه کنند.

(۲) جریان اعتدال‌گرا و اصلاح‌طلب

می‌توان گفت فضای کلی انتخاباتی جریان اصلاحات و اعتدال بیشتر حول محور ابراز نگرانی از به صحنه نیامدن تحریمی‌های انتخابات و آراء خاموش و تلاش برای جلب نظر آنها است. با توجه به نتایج نظرسنجی‌ها میزان مشارکت مردم کم است و این موضوع باعث نگرانی جریان اصلاح‌طلب و دولت یازدهم شده است، چراکه این وضعیت سبب می‌شود نامزد مورد حمایت آنها یعنی روحانی نتواند در دور اول رأی لازم را به‌دست بیاورد و انتخابات به دور دوم کشیده بشود. در دور دوم کار برای نامزدی که رئیس‌جمهور مستقر است بسیار دشوار خواهد بود. از این‌رو اصلاح‌طلبان تلاش می‌کنند که آراء خاموش را به حرکت در بیاورند که اگر آنها وارد عرصه انتخابات شوند رأی اکثرشان روحانی است. ارزیابی مناظره سوم نامزدها، نقد و بی‌اعتبار کردن وعده‌های انتخاباتی نامزدهای اصولگرا و همچنین زیر سوال بردن عملکرد آنها از دیگر محورهایی بودند که مورد توجه رسانه‌ها و افراد شاخص اصلاح‌طلب است.

(۳) جریان احمدی‌نژاد

حجم حملات رسانه‌های حامی احمدی‌نژاد به اصولگرایان و نامزدهای آنها در روزهای اخیر افزایش یافته است. به طوری که کمپین «نه به رئیسی و نه به قالیباف» راه اندازی شده است. آنها قالیباف و رئیسی را به گدایی رای از احمدی‌نژاد متهم می‌-

۱- داده‌های این پژوهش مربوط به بعداز ظهر روز ۲۳ اردیبهشت تا ساعت ۱۲ روز ۲۴ اردیبهشت ۱۳۹۶ می‌باشد. این داده‌ها از مطبوعات، سایت‌های خبری، خبرگزاری‌ها، کانال‌های تلگرامی، صفحات شخصی توئیتر و... احصاء شده است.

کنند و معتقدند این دو نامزد برنامه‌های احمدی‌نژاد را کپی کرده و وزرای دولت نهم و دهم را به خدمت گرفته‌اند تا از مشروعیت احمدی‌نژاد به سود خود بهره‌برداری کنند.

۱) جریان شناسی اصولگرایان

الف) خطوط کلی تبلیغی

- تقویت احتمال کشیده شدن انتخابات به دور دوم
- نقش برادر روحانی و برادر جهانگیری در رانت‌های اقتصادی
- جمعیت اتوبوسی میتینگ‌های روحانی
- تمجید از اخلاق‌مداری رئیسی در مناظره‌ها و نکوهش پرده‌داری روحانی و جهانگیری
- راستی‌آزمایی ادعاهای اقتصادی دولت
- ضرورت پاسخگویی به اکاذیب و افتراات مطرح شده در مناظره

ب) فراز و فرود تبلیغی

علی‌رغم مردم‌فریب خوانده شدن وعده‌های رئیسی و قالیباف توسط نامزدهای دولت، همان وعده‌ها عینا توسط روحانی و جهانگیری بازگو می‌شود. رسانه‌های اصولگرا این امر را دستاویزی برای کپی‌کار خطاب کردن دولت قرار داده‌اند. همچنین این رسانه‌ها تلاش می‌کنند با تبلیغ ضرورت پاسخگویی به افتراات جهانگیری و روحانی، بار دیگر هرچند کوتاه شانس رسانه‌ای دیگری برای نامزدهای خود در رسانه ملی فراهم کنند.

ج) سناریو خوانی

به نظر می‌رسد با توجه به درخواست‌های مکرر ستادهای کاندیداهای اصولگرا برای برگزاری مناظره و از سوی دیگر اعلام آمادگی روحانی و حسین فریدون برای شرکت در مناظره‌ها این درخواست در ساعات پیش رو توسط رسانه‌های اصولگرا پیگیری شود؛ همچنین به نظر می‌رسد با وجود کشیده شدن صحنه رقابت‌ها از تلویزیون به کوی و خیابان، بیش از پیش شاهد مخابره گزارش‌هایی مبنی بر تخلفات انتخاباتی حامیان دولت توسط رسانه‌های این جریان باشیم.

د) محورهای تبلیغی

- مناظره یا مغالطه سیاسی؛ بازخوانی فریبکاری روحانی و جهانگیری در مناظره سوم
- مرعوب نشدن نسبت به همایش ۲۰ هزار نفری حامیان روحانی در استادیوم آزادی
- بازخوانی ماجرای کوی دانشگاه و نقش روحانی و قالیباف در اغتشاشات سالگرد ماجرای کوی در سال ۸۲
- ضرورت برگزاری مناظره دو به دو
- خرید رای توسط دولت؛ واریز دوباره یارانه برخی افراد حذف شده از لیست یارانه بگیران
- تخریب عکس‌ها و ضرب و شتم حامیان رئیسی توسط هواداران روحانی

ه) پیش‌رمان‌های سیاسی

- حجت‌الاسلام رئیسی در جمع پرشور مردم تبریز: بعد از برجام بنیه دفاعی و موشکی مورد تخریب قرار گرفت؛ این دیپلماسی که به بیگانه بگوید کاری کنید تا ما رای بیاوریم را بلد نیستیم. (فارس ۲۳/۰۲/۹۶)

- رئیسی در برنامه پاسخ به جوانان شبکه سوم سیمنا: وزرای دولت کار و کرامت در بخش تجارت و ۱۰ شرکت خصوصی حضور نخواهند داشت؛ انحراف و فتنه خط قرمز ماست؛ می‌گوییم «اشتغال»، می‌گویند «دیوار». (فارس ۲۳/۰۲/۹۶)

- رئیسی در جمع پرشور مردم اردبیل: سینه من مخزن اسرار است و اگر قرار باشد لب به سخن بگشایم هیچ کس نمی تواند حرفی بزند. دولت نوکری مردم را بکند؛ باکرامت نه منت؛ فاصله طبقاتی بیشتر شده؛ در اقتصاد با سرعت ۱۰ کیلومتر کاهش تورم معنا ندارد؛ امروز رکود در کشور رکورد زده. (فارس و رجانیوز، ۲۳/۰۲/۹۶)
- رئیسی در جمع مردم ارومیه: مردم دیگر ظرفیت و آمادگی شنیدن اخبار فساد را ندارند؛ سفره‌های کوچک شده فقرای ما را رنج می‌دهد. (فارس ۲۴/۰۲/۹۶)
- رئیسی: کسی که می‌خواهد در کسوت ریاست جمهوری کار کند باید ظرفیت داشته باشد؛ در تنگناها قانون را فدای منافع شخصی نکند؛ من منافع ملی و امنیت ملی را به خاطر لذات زودگذر فدا نمی‌کنم؛ اگر لب به سخن بگشایم این سینه بسیار اسرار دارد؛ مسئله ما مردم است. (رجانیوز ۲۳/۰۲/۹۶)
- حجت‌الاسلام رئیسی: دارید ایران را لیبی می‌کنید؛ دیپلماسی به این معنا که در انتخابات از بیگانه کمک بگیریم را بلد نیستیم؛ عدالت یعنی یک جوان مشکین شهری بتواند کارآفرین شود؛ کارگاه‌های تولیدی، توزیعی شده؛ سهم ایران در ۲۳۰۰ میلیارد دلار تجارت منطقه چقدر است؟ (رجانیوز ۲۳/۰۲/۹۶)
- رئیسی در جمع مردم ارومیه: شمایی که می‌گویید مسکن مهر مزخرف است، چند مسکن درست کردید؟ دولت امروز باید صادقانه به مردم گزارش دهد. (نسیم‌آنلاین ۲۴/۰۲/۹۶)
- رئیسی در جمع مردم استان گلستان: بیگانگان گره کدام کشور را گشودند که دومیش ما باشیم؟ زندگی برای "جویندگان کار" سخت شده؛ هر روز کارخانه‌ای "تعطیل" می‌شود. (تسنیم ۲۴/۰۲/۹۶)
- رئیسی در جمع مردم گرگان: آقایان باید درباره عملکردشان توضیح دهند/ آیا مشکل کشور نگارش است که عده‌ای برنامه بنویسند؟ (نسیم‌آنلاین ۲۴/۰۲/۹۶)
- قالیباف در گفت‌وگو ویژه خبری: برادر رئیس‌جمهور و برادر معاون اول رئیس‌جمهور تعیین می‌کنند که چه کسی مدیرعامل بانک شود؛ رکود را همین ۴ درصدی‌ها ایجاد کردند. (فارس ۲۳/۰۲/۹۶)
- محمدباقر قالیباف: اظهارات بی‌سند جهانگیری در مناظره روز گذشته را پیگیری قضایی می‌کنم؛ اگر از قاچاق کالا و ارز جلوگیری کنیم تولید شغل می‌شود. (فارس ۲۲/۰۲/۹۶)
- قالیباف در همایش بانوان حامی خود در سالن سرچشمه: نگاه اشرافی در دولت سبب فقر مطلق برخی اقشار شده است؛ بیکاری، رکود و گرانی عرصه را بر مردم تنگ کرده است. (فارس ۲۴/۰۲/۹۶)
- قالیباف در برنامه گفت‌وگوی ویژه خبری شبکه دو سیما: ۴ درصدی‌ها با یک چک یا سفته وامهای چند صد میلیاردی می‌گیرند! (فارس ۲۳/۰۲/۹۶)
- قالیباف در جمع مردم ورامین: دولتی که تجارتخانه شخصی شود مگر دردی از کارگر و مستضعف می‌فهمد؟ (نسیم‌آنلاین ۲۴/۰۲/۹۶)
- در جمع پرشور مردم ورامین مطرح شد؛ قالیباف: کدام قانون اجازه خرید ۸۰۰ متر زمین به قیمت ۳۰۰۰ تومان را به شما داده؟؛ شما معنای "بیکاری و درد" را نمی‌دانید. (تسنیم ۲۴/۰۲/۹۶)
- میرسلیم در جمع مردم اهواز: روحانی ۶ ماه پیش بصورت پنهانی سند ۲۰۳۰ را امضا کرد؛ دولت یازدهم دولت تکذیب است نه تدبیر؛ امروز مردم از دوران جنگ هم بیشتر درد می‌کشند. (فارس ۲۳/۰۲/۹۶)
- میرسلیم در دانشگاه چمران اهواز: دولت یازدهم با سیاست مهار تورم تولید را راکد و جوانان ما را بیکار کرد؛ مبادا روز ۲۹ اردیبهشت رای خود را خراب کنید. (فارس ۲۳/۰۲/۹۶)
- حبیبی دبیرکل حزب مؤتلفه اسلامی در نشست دبیران حزب مؤتلفه: آقای روحانی! به جای فرافکنی پاسخ بدهید که در مقابل اتهام خود و نزدیکانتان به رانت‌خواری چه پاسخی برای مردم دارید؟ (فارس ۲۴/۰۲/۹۶)
- الیاس نادران در همایش نخبگان حامی حجت‌الاسلام رئیسی: ۴ سال است که به عقب بازگشته‌ایم؛ کدامیک از مدیران کنونی در دولت هاشمی مسئولیت نداشته است؟ (فارس ۲۳/۰۲/۹۶)
- مدیرمسئول کیهان: شورای نگهبان باید از نامزدها درباره ادعاهایشان سند بخواهد. (کیهان ۲۴/۰۲/۹۶)

- توییت جدید دکتر محسن رضایی در مورد رئیسی؛ کسی علیه رئیسی پرونده‌ای نداشت، ولی رئیسی پرونده دیگران را آشکار نکرد. (جهان‌نیوز ۲۳/۰۲/۹۶)

- دکتر زاکانی در اجتماع بزرگ «انتخاب هوشمند»: برجام انجام شد اما تحریم‌ها برداشته نشد؛ اگر از دشمن بترسیم، امانی به ما نخواهند داد؛ تأمین اجتماعی به حیاط خلوت عده‌ای تبدیل شده است. (جهان‌نیوز ۲۴/۰۲/۹۶)

- مهدی محمدی: عایدی جهانگیری از انتخابات ۹۶ چه بود؟ سحاق جهانگیری خسارت دیده اصلی انتخابات ۹۶ خواهد بود. (جهان‌نیوز ۲۴/۰۲/۹۶)

- بادامچیان: یارانه‌ای که یک شبه برقرار شود، با معلوم شدن نتیجه انتخابات قطع خواهد شد. (نسیم‌آنلاین ۲۴/۰۲/۹۶)

- سلیمی‌نمین در گفت‌وگو با تسنیم: کنار رفتن کاندیداهای انقلابی با ادامه شرایط فعلی ضرورتی ندارد؛ احتمال زیاد انتخابات دو مرحله‌ای است. (تسنیم ۲۴/۰۲/۹۶)

- باهنر در گفت‌وگوی تفصیلی با تسنیم: انتخابات ۲ مرحله‌ای است؛ مجموع آرای رئیسی و قالیباف از مجموع آرای روحانی و پوششی‌اش بالاتر است. کاش به برخی از نامزدها در مناظره‌ها دروغ‌سنج وصل می‌کردند. (تسنیم، جهان‌نیوز، ۲۴/۰۲/۹۶)

و) مهمترین سوژه‌ها

- آیت... نوری‌همدانی: مناظره سوم تلخ بود؛ مرجع تقلید شیعیان با بیان اینکه مناظره دیروز تلخ بود، گفت: کوبیدن یکدیگر نامزدهای انتخاباتی در مناظره سوژه‌ای برای رسانه‌های غربی شده تا به این وسیله بتوانند ضربه‌ای به انقلاب بزنند. (جهان‌نیوز ۲۳/۰۲/۹۶)

- معاون اول قوه قضائیه: در پرونده وزیر آموزش و پرورش هنوز حرفی از اتهامات نزنده‌ایم؛ در دولت یازدهم حقوق متوسط ۱۰۰ و ۲۰۰ میلیونی هم داریم؛ برخی کاندیداها در گذشته خواهان مجازات مجرمان در ملاءعام بودند؛ برای آنکه فضای انتخابات متشنج نشود فعلاً سکوت می‌کنیم. (جهان‌نیوز ۲۴/۰۲/۹۶)

- ستاد حجت‌الاسلام رئیسی در پاسخ به شبهه‌افکنی دولت یازدهم درباره هدفمندی یارانه‌ها و حمایت از اقشار ضعیف بیانیه‌ای منتشر کرد.^۱ (فارس ۲۳/۰۲/۹۶)

- فارس گزارش می‌دهد؛ وعده محقق نشده دولت در جذب سرمایه‌گذاری خارجی؛ از وعده ۳۰ میلیارد دلاری ۱/۵ میلیارد دلار عملیاتی شد. (فارس ۲۳/۰۲/۹۶)

- فارس گزارش می‌دهد: وعده یک میلیون شغل توسط قالیباف عوام‌فریبی است اما برای روحانی منطقی! آقای جهانگیری؛ روحانی هم مردم را فریب می‌دهد؟ (فارس ۲۳/۰۲/۹۶)

- نامه رئیس ستاد قالیباف به کمیسیون نظارت بر تبلیغات انتخابات؛ مناظره‌ای بین قالیباف و روحانی و روسای ستادها برگزار کنید. (فارس ۲۳/۰۲/۹۶)

- رئیسی طی هفته جاری به ۱۱ استان دیگر می‌رود. (فارس ۲۴/۰۲/۹۶)

- در پی وقوع زلزله در خراسان شمالی؛ حجت‌الاسلام رئیسی دستور رسیدگی به زلزله‌زدگان را صادر کرد. (فارس ۲۴/۰۲/۹۶)

- فاکتور ۶۰ میلیونی رقص برای القاء شادی مصنوعی در سفر حسن روحانی به کرمانشاه + تصاویر و فیلم محله‌های پر از اندوه و فقر در همین شهر. (مرصادنیوز ۲۳/۰۲/۹۶)

- چرا رئیسی درباره دولت افشاگری نکرد؟ برخی برای جلب آرا حاضرند همه انقلاب را خرج خود کنند. (مرصادنیوز ۲۴/۰۲/۹۶)

- بعد از یک سال اتفاق افتاد؛ یارانه‌های قطع شده سه روز مانده به انتخابات وصل شد. (مرصادنیوز ۲۴/۰۲/۹۶)

- تخریب تمام بنرهای ستاد مرکزی سید ابراهیم رئیسی در کرمانشاه؛ خسارت زدن به هزینه‌های شخصی جوانان ستاد با ندای فحاشی. (مرصادنیوز ۲۴/۰۲/۹۶)

۱. بخشی از این بیانیه به شرح زیر است: امروز به بهانه ثبات اقتصادی، شاهد یک وضعیت اقتصادی ناهنجار و سکون جدی کسب و کار در کشور هستیم که ناشی از خطاهای محاسباتی و عملکرد غلط دولت یازدهم می‌باشد. دولت دوازدهم وارث بانک‌های زیان ده، بدهی ۲۱۰ هزار میلیارد تومانی به بانک‌ها، بدهی ۱۳۰ هزار میلیارد تومانی به تأمین اجتماعی و بار ۲۵۳ هزار میلیارد تومان بودجه جاری خواهد بود که در راستای ولخرجی‌های دولت یازدهم بوده و هزینه‌های جاری را ظرف سه سال و نیم نزدیک به سه برابر کرده است.

- هنجار شکنی‌های ستاد روحانی با دعوت از عناصر فعال علیه امنیت مردم؛ دستگاه‌های امنیتی فقط در حال بازداشت دانشجویان انقلابی. (مرصادنیوز ۲۳/۰۲/۹۶)
- میتینگ‌های اتوبوسی روحانی در تهران، ارومیه و کرمانشاه؛ روحانی باز هم مثل تمام برنامه‌هایش که از بیت‌المال برای انتقال مردم اتوبوس اجاره می‌کرد، برای همایش امروز هم سرویس اختصاصی فرستاد. (مرصادنیوز ۲۳/۰۲/۹۶)
- وقتی دشمن هم مجبور به اعتراف می‌شود؛ اعتراف بی بی سی، رسانه سلطنتی حامی روحانی در صحت آمارهای اقتصادی حجت‌الاسلام رئیسی. (رجانیوز ۲۴/۰۲/۹۶)
- توضیحات وزیر علوم در مورد سرقت رئیس جمهور در رساله علمی؛ وزیر علوم درباره سرقت علمی رساله دکترای رئیس جمهور گفت: برداشت شاکی اشتباه بوده چون دکتر روحانی از هر منبعی که استفاده کردند به منبع اصلی، آن را ارجاع داده است. (الف ۲۴/۰۲/۹۶)
- توییت هاشمی طبا در حمایت از روحانی: "ادامه دولت آقای روحانی را به مصلحت می‌دانم و به ایشان رای خواهم داد". (الف ۲۴/۰۲/۹۶)
- تکذیب دفاع آیت ... مکارم شیرازی از نامزدهای ریاست جمهوری؛ دفتر آیت ... ناصر مکارم شیرازی از مراجع تقلید با صدور اطلاعیه‌ای اعلام کرد: این مرجع تقلید همانطور که بارها اعلام داشته از هیچ یک از نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری دفاع نمی‌کند و تمام شایعاتی که در این زمینه منتشر می‌شود بی‌اساس است. (الف ۲۴/۰۲/۹۶)
- گزارش خبری تحلیلی کیهان از بازتاب‌های مناظره سوم؛ دولت با دروغ‌های شاخدار، در صداقت و پاسخگویی هم رفوزه شد. (کیهان ۲۴/۰۲/۹۶)
- بر اساس آمار صندوق بین‌المللی پول؛ دولت یازدهم پرخرج‌ترین دولت ایران معرفی شد. (کیهان ۲۴/۰۲/۹۶)
- وحشت از آگاهی مردم؛ ۶۰ شکایت از کیهان در ۱۰ روز؛ دولت مرزهای آزادی بیان را جابه‌جا کرد. (کیهان ۲۴/۰۲/۹۶)
- ترفند جدید دولت برای کسب رای مردم؛ دولت روحانی در تازه‌ترین اقدام نمایشی خود برای جلب رای مردم اقدام به واریز دوباره یارانه برخی افراد حذف شده از لیست یارانه بگیران کرده است. (جهان‌نیوز ۲۳/۰۲/۹۶)
- شکایت ستاد رئیسی از اتهام‌زنی‌های روحانی؛ ستاد انتخاباتی رئیسی از اتهام‌زنی‌های روحانی و جهانگیری در مناظره انتخاباتی شکایت کردند. (جهان‌نیوز ۲۳/۰۲/۹۶)
- یکبار برای همیشه؛ حقیقت ماجرای کوی دانشگاه و تخریب‌های تکراری روحانی چیست؟؛ روحانی در مناظرات ۹۲ و ۹۶ مکرراً برای تخریب قالیباف مدعی شد که او «می‌خواسته» گازنبری و لوله!! با دانشجویان برخورد کند. (جهان‌نیوز ۲۳/۰۲/۹۶)
- سرنوشت روحانی در انتخابات ۹۶، تکرار هاشمی ۸۴؛ به نظر می‌رسد سرنوشت روحانی ۹۶ همان سرگذشت هاشمی ۸۴ خواهد شد. (جهان‌نیوز ۲۴/۰۲/۹۶)
- تپل‌ها در کشور چه می‌کنند؟ در جریان حقوق‌های نجومی و کشف شبکه بزرگ فساد بانکی نیز نام حسین فریدون مطرح شده است. ارتباط فریدون با ۲ ابربدکار بانکی نیز از جمله مسائلی است که درباره برادر حسن روحانی مطرح است. (جهان‌نیوز ۲۴/۰۲/۹۶)
- در گفتگو با «نسیم آنلاین»: نمره مردودی ۱۲۱ اقتصاددان و فعال اقتصادی به عملکرد اقتصادی دولت روحانی. (نسیم‌آنلاین ۲۴/۰۲/۹۶)
- در طی نامه‌ای به رئیس سازمان صداوسیما مطرح شد: درخواست حسین فریدون برای ایجاد فرصت پاسخگویی به اظهارات محمدباقر قالیباف. (نسیم‌آنلاین ۲۴/۰۲/۹۶)
- گزارش تسنیم از بداخلاقی‌های یک کاندیدا؛ اگر ماجرای قتل فرزند روحانی در خانه‌اش افشا می‌شد او الآن کجا بود؟ (تسنیم ۲۴/۰۲/۹۶)

۲) جریان شناسی اصلاح طلبان

الف) خطوط کلی تبلیغی

- نقد و بی اعتبار کردن وعده‌های انتخاباتی نامزدهای اصولگرا
- تبلیغ گزاره "مردم فریب پوپولیست‌ها را نمی‌خورند" جهت رقیب هراسی از نامزدهای اصولگرا
- ابراز نگرانی از به صحنه نیامدن تحریمی‌های انتخابات و آراء خاموش و تلاش برای جلب نظر آنها
- تخریب و زیر سوال بردن عملکرد قالیباف و مدیریت شهری
- انتقاد از صداوسیما
- برجسته‌سازی اختلاف درون گروهی اصولگرایان و القای کناری گیری قالیباف به نفع رئیسی

ب) فراز و فرود تبلیغی

رسانه‌های اصلاح طلب در ۲۴ ساعت گذشته موضوعاتی همچون؛ ارزیابی مناظره سوم نامزدها، نقد و بی اعتبار کردن وعده‌های انتخاباتی نامزدهای اصولگرا، تبلیغ گزاره "مردم فریب پوپولیست‌ها را نمی‌خورند" جهت رقیب هراسی از نامزدهای اصولگرا، ابراز نگرانی از به صحنه نیامدن تحریمی‌های انتخابات و آراء خاموش و تلاش برای جلب نظر آنها، تخریب و زیر سوال بردن عملکرد قالیباف و مدیریت شهری، انتقاد از صداوسیما، برجسته‌سازی اختلاف درون گروهی اصولگرایان و القای کناری گیری قالیباف به نفع رئیسی را مورد تأکید قرار دادند.

ج) سناریو خوانی

- ۱- رسانه‌های اصلاح طلب در روزهای آینده تلاش خواهند کرد که آراء خاموش را به حرکت در بیاورند.
- ۲- تداوم ارزیابی مناظرات انتخاباتی و تخریب برنامه‌ها و وعده‌های انتخاباتی نامزدهای اصولگرا در دستور کار رسانه‌های اصلاحات خواهد بود.

د) محورهای تبلیغی

- تبلیغ گزاره "مردم فریب پوپولیست‌ها را نمی‌خورند" جهت رقیب هراسی از نامزدهای اصولگرا (فردای ایران، عصر اصلاحات، روزنامه‌های آرمان، اعتماد، شرق، ۱۳۹۶/۲/۲۴)
- تلاش اصلاح طلبان برای جلب رأی اهل تسنن (پویش اصلاحات، عصر سوم، جماران، روزنامه‌های شرق، آرمان، ۱۳۹۶/۲/۲۴)
- انتقاد از صداوسیما (جماران، ۱۳۹۶/۲/۲۳)
- ابراز نگرانی از به صحنه نیامدن تحریمی‌های انتخابات و آراء خاموش و تلاش برای جلب نظر آنها (عصر اصلاحات، پویش اصلاحات، روزنامه‌های اعتماد، شرق، ۱۳۹۶/۲/۲۴)
- برجسته‌سازی اختلاف درون گروهی اصولگرایان و القای کناری گیری قالیباف به نفع رئیسی (ایلنا، روزنامه‌های آرمان، شرق، ۱۳۹۶/۲/۲۴)
- تخریب و زیر سوال بردن عملکرد قالیباف و مدیریت شهری (روزنامه شرق، جماران، ۱۳۹۶/۲/۲۴)
- نقد و بی اعتبار دانستن وعده‌های انتخاباتی نامزدهای اصولگرا (پویش اصلاحات، عصر اصلاحات، فردای ایران، عصر سوم، جماران، ایلنا، روزنامه‌های آرمان، شرق، اعتماد، ۱۳۹۶/۲/۲۴)

ه) پیشران‌های سیاسی

- سیدمحمد رضا خاتمی فعال اصلاح طلب: ما از نتیجه انتخابات نگران نیستیم؛ اما ما تنها رأی‌دهنده نیستیم؛ بلکه باید رأی‌ساز باشیم، باید کاری بکنیم که ده‌ها نفر را قانع بکنیم که پای صندوق‌های رأی بیایند و عزت ایران را دوباره بیش از پیش افزایش دهیم. (عصر اصلاحات، پویش اصلاحات، روزنامه شرق، ۱۳۹۶/۲/۲۴)

- صادق زیباکلام: در شرایط فعلی، اگر از بین ریسی و قالیباف، یکی به نفع دیگری کنار برود، شاید شانس اصولگرایان برای اینکه انتخابات را به دور دوم بکشاند، بیشتر شود اما همه اینها بستگی به یک پارامتر مهم دارد؛ و آن پارامتر مهم این است که اصلاح‌طلبان بتوانند حداقل ۳۰ درصد آن ۱۵ تا ۲۰ میلیونی را که انگیزه‌ای برای شرکت در انتخابات ندارند، فعال کنند. اگر این طور شود، رای آقای روحانی می‌رود بالای ۲۰ میلیون. در این صورت، دیگر فرقی ندارد که رقیب روحانی قالیباف باشد یا رئیسی. حتی اگر یکی از این دو نفر به سود آن دیگری کنار برود، که در شرایط فعلی منطقی‌تر به نظر می‌رسد قالیباف به سود رئیسی کنار برود، اگر آن ۳۰ درصد فعال شوند، باز روحانی در دور اول رئیس‌جمهور خواهد شد. اما اگر اصلاح‌طلبان نتوانند آن ۳۰ درصد را بکشاند پای صندوق‌های رای، احتمال دارد انتخابات به دور دوم کشیده شود. اما با فضایی که پس از مناظره سوم ایجاد شده است، به نظر می‌رسد بخشی از آن افراد فاقد انگیزه رای دادن، در انتخابات شرکت خواهند کرد و این کار روحانی را برای پیروزی در دور اول انتخابات آسان‌تر خواهد کرد. به هر حال اگر رئیسی و قالیباف تا آخر بمانند، روحانی قطعاً در همان دور اول کار را تمام می‌کند و رئیس‌جمهور می‌شود؛ حتی اگر آن ۳۰ درصد هم فعال نشوند. (روزنامه اعتماد ۱۳۹۶/۲/۲۴)

و) انتقاد از نهادهای قانونی نظام

- صدا و سیما

- علی اصغر احمدی معاون سیاسی وزیر کشور: تمام برنامه‌های صداوسیما گزینشی و ضد دولت است و در نامه‌ای این موضوع را به مسئولان صداوسیما اعلام کرده‌ام. همه برنامه‌ها از 'مناطق آزاد' تا 'جمهور' و حتی بریده مطالب نامزدها در نشریات که از این رسانه پخش می‌شود همه علیه دولت می‌باشد. (جماران ۱۳۹۶/۲/۲۳)

- انتقاد حسام‌الدین آشنا از رفتار صداوسیما در قبال روحانی و رئیسی؛ این شب‌ها دیدن اخبار ۲۰، ۳۰ و ۲۱ برای مردم بسیار آموزنده است. عاشقانه از یک داوطلب در برنامه خبری تبلیغ می‌کنند و کینه ورزشکار دیگری را سانسور می‌کنند. سال ۹۲ هم همین راه را رفتند و پاسخ مناسب را از مردم گرفتند. (جماران ۱۳۹۶/۲/۲۳)

ز) مهمترین سوژه‌ها

- غلامرضا ظریفیان فعال اصلاح‌طلب: برنامه پیشنهادی آقای روحانی در مقابل آقای رئیسی و قالیباف که اصلاً برنامه‌ای ارائه نداده‌اند، یک برنامه اجرایی، عملیاتی و قابل ارزیابی است. این برنامه هم در عرصه سیاست خارجی، هم در سیاست داخلی و هم در عرصه‌های فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی، برنامه‌ای معقول و منطقی است. جامعه باید این نکته را درک کند که هر نوع تکانه دیگر موجب خواهد شد تمام این سرمایه‌گذاری‌ها کنار گذاشته شود و هزینه‌های سنگینی برای جامعه ایجاد شود. (روزنامه آرمان ۱۳۹۶/۲/۲۴)

- سید مصطفی هاشمی‌طبا نامزد انتخابات ریاست جمهوری اعلام کرد که به روحانی رای خواهد داد. این سخن هاشمی‌طبا می‌تواند به منزله اعلام آمادگی وی برای کناره‌گیری از انتخابات ریاست جمهوری به نفع کاندیدای جناح اصلاح‌طلب باشد. (ایلنا، عصراصلاحات، جماران، پویا، اصلاحات، فردای ایران، روزنامه‌های اعتماد، آرمان ۱۳۹۶/۲/۲۴)

- باهنر فعال اصولگرا: اگر یکی از کاندیداهای مورد نظر کنار برود تکلیف تا حدودی مشخص می‌شود، چراکه مجموع آرای قالیباف و رئیسی تا به امروز از روحانی بالاتر است و اگر یکی از این دو به نفع دیگری کنار برود، در دور دوم اتفاقات خاصی می‌افتد. از این جهت اینکه آیا یکی از این دو نامزد کنار می‌روند یا خیر همچنان تحت مدیریت است. اما باید دانست که آرای منفی روحانی با مثبتش برابری می‌کند. اما تاکنون بنابر این است که ۳ نامزد در رقابت‌ها بمانند. (ایلنا، روزنامه آرمان ۱۳۹۶/۲/۲۴)

- محسن هاشمی رفسنجانی: همه باید تلاش کنیم لیست مورد نظر که متأسفانه هنوز کامل نشده و از این جهت در خلأ قرار گرفتیم، وارد شورای شهر شود. اگر اکثریت را در شورای شهر نداشته باشیم، اقلیت هیچ‌کاری نمی‌تواند انجام دهد و شورای شهر موثری نخواهیم داشت. (عصراصلاحات، روزنامه‌های اعتماد، آرمان ۱۳۹۶/۲/۲۴)

- الهه کولایی عضو شورای عالی سیاستگذاری اصلاح‌طلبان با حمایت از لیست اصلاح‌طلبان برای شورای شهر تهران گفت: نمی‌توان اعلام کرد ایرادی به این فهرست وارد نیست، اما حفظ انسجام جریان اصلاحات مهم‌ترین وظیفه همه کسانی است که دل در گرو ایران و جریان اصلاحات دارند. وی افزود: این لیست بر اساس روند مصوب شورای عالی تنظیم شده است. دو شاخص نقش وتویی در بررسی صلاحیت این افراد داشت: اصلاح‌طلبی در کنار پاکدستی و خوشنامی مالی، و بر اساس این دو رکن لیست نهایی معرفی شده است. (روزنامه‌های شرق، آرمان، اعتماد ۱۳۹۶/۲/۲۴)

- نعمت احمدی حقوقدان: کاغذی که قالیباف نشان داد بی‌اعتبار است. انتشار لیست اموال قالیباف برای عوامفریبی است. (روزنامه آرمان ۱۳۹۶/۲/۲۴)

- کرباسچی: در این مناظره رفتار رئیسی بود که تقریباً دو ایراد اساسی داشت؛ ایراد نخست در واقع بیان پاسخ‌های نامرتبط با سؤالات مطرح‌شده بود که به هیچ عنوان مخاطب را قانع نمی‌کرد. ایراد دومی که می‌توان به رفتار وی در این مناظره وارد دانست، این بود که مکرراً این سؤال را مطرح می‌کرد که چرا دولت فلان طرح را دیر اجرا کرده است و در مقابل طرح‌ها و برنامه‌های آن را نیز تأیید می‌کرد. این تناقض در ذهن بیننده این سؤال را ایجاد می‌کند که میزان دانش و آگاهی وی از وقایع کشور چیست؟ (روزنامه‌های شرق، اعتماد ۱۳۹۶/۲/۲۴)

- همه اصولگرایان به سمت رئیسی کوچیده‌اند؛ به‌ویژه همه یاران سابق و وزرای محمود احمدی‌نژاد. نتیجه رقابت درون‌جناحی بین قالیباف، تا این لحظه چند-هیچ به نفع رئیسی است. تا جایی که حتی محمد حسینی، وزیر ارشاد احمدی‌نژاد و عضو جمنای گفته است، احتمالاً قالیباف معاون رئیسی می‌شود. به نظر می‌رسد آنها از هم‌اکنون همه‌چیز را تقسیم کرده‌اند. رئیسی، رئیس دولت و شهردار تهران زیردستش. شاید برای همین است که هیچ اصولگرایی این روزها سمت قالیباف نمی‌رود. او خودش است و مردان شهرداری‌اش. پس در دولت احتمالی اصولگرا تنها سهمی که به او خواهد رسید، نهایتاً همان معاون‌اولی است. شاید سرّ کوچ همه اصولگرایان به سمت رئیسی همین است. بودن در کنار قالیباف غنیمتی نصیب کسی نمی‌کند. برخلاف قالیباف، اما مردان دور و بر رئیسی بسیارند. جالب اینکه برخی‌شان مانند رسایی یا پناهیان چندان میانه خوبی هم با قالیباف ندارند. (روزنامه شرق ۱۳۹۶/۲/۲۴)

- مسجد جمعی عضو شورای شهر تهران: واقعیتش این است که امروز در اداره شهر تهران هیچ نظریه‌ای رعایت نمی‌شود. ما نه نظامی برای شهرسازی داریم و نه برنامه‌ریزی. برای همین است که ته یک کوچه تنگ و باریک مجوز ساخت برج مسکونی داده می‌شود. آن چیزی که در این شهر از آن غفلت شده، همین مفهوم نظریه است؛ نظریه وجود دارد اما شهرداری به آن بی‌توجهی می‌کند و در نتیجه شهروندان با شهری پر از هرج‌ومرج و بی‌نظمی مواجه‌اند. شاید در چنین شرایطی برای رسانه‌ها جالب باشد که کسی بیاید و بگوید املاک نجومی را به رفتگران داده‌ایم اما مردم چطور؟ با ناباوری مردم چه خواهیم کرد؟ این از آن طنزهای تلخ انتخاباتی است. کدام رفتگر است که در الهیه و فرمانیه زمین گرفته باشد. شاید معنای رفتگر عوض شده و شاید هم معنای الهیه تغییر کرده باشد اما من قطعاً به شما می‌گویم که در مناطق ۱، ۲، ۳، و ۴ هیچ رفتگری از املاک نجومی چیزی نگرفته است. حال سؤالی که مطرح می‌شود این است که چرا ما باید با چنین ادبیاتی صحبت کنیم. (روزنامه شرق، جماران ۱۳۹۶/۲/۲۴)

- علی تاجرنیا فعال سیاسی اصلاح‌طلب: بخشی از مردمی که قصد نداشتند در انتخابات شرکت کنند، در این روزهای اخیر تصمیم به شرکت در انتخابات گرفته‌اند و بخشی از افرادی که در انتخاب نامزد موردنظر خود مردد بودند، در این مناظره توانستند مرز تفکر کاندیداها را تشخیص دهند. این افراد از وضع موجود گله دارند اما آقای روحانی توانست آنها را متقاعد کند که پای صندوق رای بایند و به او رای دهند. (روزنامه اعتماد ۱۳۹۶/۲/۲۴)

- تقی آزاد ارمکی، جامعه‌شناس معتقد است بین ابراهیم رئیسی و محمدباقر قالیباف، وزن اجتماعی قالیباف بیشتر است و اگر اصولگرایان ملاحظات ایدئولوژیک‌شان را کنار بگذارند، قاعدتاً باید قالیباف را به عنوان کاندیدای نهایی جمنای معرفی کنند. آزاد ارمکی اگرچه حدس می‌زند که قالیباف حدود هشت میلیون رای داشته باشد، ولی قبول دارد حداکثر رای رئیسی می‌تواند بیشتر از حداکثر رای قالیباف باشد؛ اما تحقق این امر را منوط به رسیدن موج انتخاباتی ویژه‌ای می‌داند که فعلاً صدای آن به گوش نمی‌رسد. آزاد ارمکی، بر این نکته هم تأکید می‌کند که اگر روحانی و یارانش نتوانند تصویری از «روحانی

فردا» ترسیم کنند، ممکن است نارضایتی‌های اقتصادی از عملکرد دولت روحانی، در این انتخابات کار دست روحانی دهد. (روزنامه اعتماد ۱۳۹۶/۲/۲۴)

- در بیانیه‌ای مطرح شد؛ حمایت علی مطهری از حسن روحانی / سپردن امور اجرایی به کسانی که یک روز تجربه وزارت یا نمایندگی ندارند ریسک است. (ایلنا، جماران، فردای ایران ۱۳۹۶/۲/۲۴)

- احمد مازنی نماینده اصلاح طلب مجلس: اصلاح طلبان و جریان معتدل بر امنیت فرهنگی تاکید دارند در حالیکه رویکرد جریان مقابل، فرهنگ امنیتی است. در فرهنگ امنیتی به نوعی مردم را به گروه‌های مذهبی و غیرمذهبی، ارزشی و غیرارزشی یا حزب‌اللهی و غیرحزب‌اللهی تقسیم می‌کنند که از نظر قرآن این یک نگاه، فرعون‌ی است. (جماران ۱۳۹۶/۲/۲۳)

- آذر منصوری، عضو شورای مرکزی حزب اتحاد ملت درباره دلایل نارضایتی از لیست اصلاح طلبان در انتخابات شورای شهر تهران گفت: این لیست حاصل خرد و کار جمعی است که از ماه‌ها پیش تدارک دیده شده و کسانی که در جریان بستن لیست بوده‌اند می‌دانند چه فرایند دشواری طی شده است. ممکن است نقدهایی بر این لیست وارد باشد وقتی گفته می‌شود لیست، لیست اصلاحات است تمام مجموعه باید در بستن آن نقش داشته باشند اما، باید به این نکته توجه کنیم که وقتی لیست ائتلافی بسته می‌شود اگرچه ممکن است مطلوب اکثر کاندیداها و اعضای شورای سیاست‌گذاری نباشد. به هر حال لیست ائتلافی است و نقدهای زیادی هم به آن وارد است اما شورای عالی سیاست‌گذاری چاره‌ای جز ائتلاف ندارد. (فردای ایران ۱۳۹۶/۲/۲۴)

۳) جریان شناسی اعتدالیون

الف) خطوط کلی تبلیغی

- القای اختلاف بین جبهه اصولگرایان
- القای ترس از بازگشت به دوران احمدی‌نژاد و ایجاد تقابل با دنیا
- تحسین عملکرد دولت در حوزه امنیت، سیاست خارجی، اقتصاد، سلامت، زنان و ... و دفاع از دستاوردهای برجرام
- انتقاد از صداوسیما
- القای این همانی نامزدهای اصولگرا و احمدی‌نژاد
- دعوت برای حضور حداکثری در انتخابات برای جلوگیری از تکرار دولت احمدی‌نژاد
- انتقاد از حجت‌الاسلام رئیسی و قالیباف و القای کذب بودن ادعاهای مطرح شده از سوی آنان
- القای پیروزی حتمی روحانی در انتخابات

ب) فراز و فرود تبلیغی

جریان اعتدال‌گرا کماکان دستور کار معرفی خدمات دولت یازدهم، دعوت برای مشارکت حداکثری و سعی در جذب آراء خاکستری، هشدار درباره خطر بازگشت به گذشته (دوره احمدی‌نژاد) و تاکید بر اتحاد اصلاح طلبان و اعتدالیون حول محور روحانی را پیگیری می‌کنند. این جریان در تبلیغات خود بر فقدان توجیه اقتصادی وعده‌های قالیباف و رئیسی، ناکارآمدی و عدم برنامه‌ریزی و عزم جدی آنان برای مبارزه با فساد، القای این همانی نامزدهای اصولگرا با احمدی‌نژاد تاکید دارند. همچنین رسانه‌های اعتدالی با انتقاد شدید صداوسیما را به کم کاری و عدم رقبت برای دعوت مردم به شرکت گسترده در انتخابات متهم کرده‌اند. کانال‌های تلگرامی اعتدال‌گرایان با بزرگ‌نمایی کارهای دولت در زمینه قومیت‌ها و اقلیت‌ها سعی در جذب آرای آنان دارند.

ج) سناریو خوانی

۱- طی روزهای آینده سران اعتدالی و رسانه‌های آنان، جذب آرای خاموش و خاکستری اقلیت‌ها و قومیت‌ها را با شگردهای تبلیغاتی و وعده و وعید در دستور کار خواهند داشت.

- ۲- معرفی رئیسی و قالیباف به عنوان نامزدهایی عوام‌فریب و قانون‌گریز و بدون برنامه همچنان در دستور کار خواهد بود.
- ۳- رسانه‌های اعتدالی و طرفداران روحانی با بزرگ‌نمایی نتایج نظرسنجی‌ها به طور هماهنگ، روحانی را پیروز انتخابات معرفی خواهند کرد.

د) محورهای تبلیغی

- روحانی و جهانگیری به دنبال بسیج افشار متوسط و آرای خاموش برای انتخابات هستند
- روحانی اگر رئیس جمهور شود، می‌تواند تحریم‌های غیر هسته‌ای را هم حل کند
- اصولگرایان دریافته‌اند بدون سبد رأی احمدی‌نژاد نمی‌توانند دولت را بگیرند
- اصولگرایان اسم احمدی‌نژاد را نمی‌آورند اما رسم او از سر و رویشان می‌بارد
- اصولگرایان اهالی هنر را هم قابل اعتماد نمی‌دانند و بر این باورند که هنر نه مفید است و نه به درد می‌خورد.
- در اردوگاه اصولگرایان به جای تعامل با دنیا از بدبینی‌ها و «هل من مبارز» جویی‌ها دفاع می‌شود.
- چیدن میوه برجام نیاز به سیاست تنش‌زدایی و اعتمادسازی هرچه بیشتر در جامعه جهانی دارد.
- رئیسی در مناظره از قدرت کلام اقناعی، اثرگذاری و کاریزمای لازم برخوردار نبود
- تبلیغ حمایت هنرمندان و ورزشکاران از روحانی^۱
- تبلیغ گزاره "حماسه پرشورتر از دوم خرداد خواهیم ساخت"

ه) پیش‌ران‌های سیاسی

- روحانی در خرم‌آباد: امروز روز مشارکت عمومی مردم ایران است. حق بزرگ مردم، حق مشارکت و حضور پای صندوق آرا برای ساختن ایران سربلند و پرآوازه است. شما آمده‌اید که بگویید روحانی باز می‌خواهد خدمتگزار شما باشد. افتخار من خدمت به مردم ایران و لرستان عزیز است. ما راهی را انتخاب کرده‌ایم بنام اتحاد و وحدت ملت بزرگ ایران، ملت صددرصدی ایران. ما می‌خواهیم همه جناح‌ها، گروه‌ها، اصولگرا، اصلاح‌طلب، معتدل، اقوام، مذاهب، همه در کنار هم به عنوان ایران متحد باشیم. ما نمی‌پذیریم که یک جناح منزوی باشد، نمی‌پذیریم که گروهی اقلیت بخواهد بر افکار اکثریت فشار بیاورد. چهارسال پیش راه آرامش، ایستادگی در برابر اختلافات، راه وحدت و همبستگی را انتخاب کردیم. در فضای وحدت و آرامش، کشور را برای حرکت به سوی تعالی آماده کردیم. روز جمعه روز سرنوشت ایران عزیز است، فکر نکنید برای ۴ سال تصمیم می‌گیرید. آثار این چهارسال برای چهل سال در کشور باقی می‌ماند. اگر همه پای صندوق آرا برویم، گره‌های کشور گشوده خواهد شد. (سایت‌های خبری انتخاب و آفتاب نیوز-کانالهای تلگرامی ستاد حسن روحانی، روحانی با اقتدار می‌آید و سحر ۹۶/۲/۲۴)
- روحانی در همایش «سلام آزادی» سالن ۱۲ هزار نفری ورزشگاه آزادی تهران: ما در آستانه یک تصمیم بزرگ تاریخی هستیم. ملت ما در این هفته می‌خواهد اعلام کند که آیا به سال ۹۱ برمی‌گردیم یا به سال ۱۴۰۰ می‌رویم. ملت ما در روز جمعه این هفته می‌خواهد اعلام کند آیا مسیر آرامش را ادامه دهد یا می‌خواهد مسیر تنش را انتخاب کند. ما در شرایطی هستیم که باید به همه جهانیان اعلام کنیم برای ساختن آینده‌مان مصمم هستیم نه برای فروختن آینده ایران. راه انتخاب ما در روز جمعه راه اخلاق و احترام به همه مردم است، احترام به حقوق شهروندی است. ما جدایی و شکاف بین ملت را نمی‌پذیریم. ما جوان ایرانی با هویت اسلامی و ایرانی و محلی می‌خواهیم، با هویتی که بتواند با جهان امروز در تعامل و همزیستی مسالمت‌آمیز باشد. به ملت اعلام می‌کنم که بیانیه ۲۰۳۰ که برخی آن را به ناروا تبلیغ می‌کنند، به ملت و رهبر اعتماد می‌دهم دولت در سند ۲۰۳۰ تصریح کرده در چارچوب قوانین و فرهنگ ایران به آن پایبند خواهد بود. (کانالهای تلگرامی ستاد حسن روحانی، روحانی با اقتدار می‌آید و سحر-سایت‌های خبری انتخاب و آفتاب نیوز-روزنامه ایران ۲۳ و ۹۶/۲/۲۴)

۱ - الهام‌پاوه‌نژاد، داریوش کاردان، کامران تفتی، حسین زمان، رضا کیانیان، سحر دولتشاهی، امیرحسین رستمی، سروش صحت، لاله اسکندری، سامان مقدم، کیومرث پوراحمد، باران کوثری، لیلی رشیدی، علی قربانزاده و زهرا نعمتی و آرش میراسماعیلی، همسر منصور پورحیدری، خسرو حیدری، مهدی رحمتی، امید نورافکن، مجید حسینی، علی منصوریان، بهتاش فریبا، علی چینی، علی بابازاده، حق دوست و جمعی از بازیکنان و کادر فنی استقلال در این جمع حضور داشتند.

- صادق زیباکلام: آیا مردم فقیر و فرودستی که در سال ۸۴، هفده میلیون رای به احمدی‌نژاد دادند، امسال هم به قالیباف رای خواهند داد؟ یعنی قالیباف را یک رابین‌هود یا منجی اسلامی می‌بینند که به مبارزه با ثروتمندان آمده است؟ اصلاً و ابدا! ما به هیچ‌وجه نمی‌توانیم قالیباف ۹۶ را با احمدی‌نژاد ۸۴ مقایسه کنیم. در تیر ماه ۸۴ بسیاری از فقرا باور کردند که احمدی‌نژاد آمده است حق آنها را از حلقوم اشراف بیرون بکشد. ولی من فکر نمی‌کنم این افراد قالیباف را جدی بگیرند و باور کنند که قالیباف آمده است تا با اشرافی‌گری و آقازاده‌ها مبارزه کند. آنچه قالیباف در این انتخابات در پیش گرفته، صرفاً یک نمایش است و فکر می‌کنم پس از این سه مناظره، این نکته را بسیاری از مردم متوجه شده‌اند. آقای قالیباف در این انتخابات، حداکثر ۶ میلیون رای داشت ولی الان که مناظره کاندیداها تمام شده، به نظر می‌رسد رای او کمتر هم شده باشد چراکه روند و نتیجه مناظره سوم اصلاً به سود قالیباف رقم نخورد. در شرایط فعلی، اگر از بین رئیسی و قالیباف، یکی به نفع دیگری کنار برود، شاید شانس اصولگرایان برای اینکه انتخابات را به دور دوم بکشانند، بیشتر شود اما همه اینها بستگی به یک پارامتر مهم دارد؛ و آن پارامتر مهم این است که اصلاح‌طلبان بتوانند حداقل ۳۰ درصد آن ۱۵ تا ۲۰ میلیونی را که انگیزه‌ای برای شرکت در انتخابات ندارند، فعال کنند. اگر این طور شود، رای آقای روحانی می‌رود بالای ۲۰ میلیون. در این صورت، دیگر فرقی ندارد که رقیب روحانی قالیباف باشد یا رئیسی. (سایت‌های خبری انتخاب و آفتاب نیوز ۹۶/۲/۲۴)

- حسام‌الدین آشنا: فیلم تبلیغاتی دوم آقای قالیباف را باید با دقت بیشتری مشاهده کرد؛ اگر صحنه‌های حضور حماسی ایشان را از فیلم حذف کنید در می‌یابید که تفاوتی با برنامه‌های سیمای منافقین درباره فقر و فلاکت در ایران امروز ندارد. متاسفم. (کانال تلگرامی سحر ۹۶/۲/۲۴)

و) انتقاد به نهادهای قانونی

- انتقاد از صدا و سیما

روحانی در همایش «سلام آزادی»: ما می‌خواهیم فضای افکار عمومی ما باز باشد ما می‌خواهیم جوانان ما با صدای بلند سخن بگویند دورانی که فقط یک صداوسیما بخواد بر افکار مردم حاکم باشد تمام شده است. جوانان عزیز و غیور بدانید با زیرساخت‌های شبکه ارتباطی کاری خواهیم کرد که تک تک شما با موبایل تان بتوانید صداوسیما باشید. (کانال تلگرامی روحانی با اقتدار می‌آید، ستاد حسن روحانی و سحر-سایت‌های خبری انتخاب و آفتاب نیوز- روزنامه ایران ۲۴ و ۹۶/۲/۲۳)

- انتقاد حسام‌الدین آشنا از رفتار صداوسیما در قبال روحانی و رئیسی؛ این شب‌ها دیدن اخبار ۲۰،۳۰ و ۲۱ برای مردم بسیار آموزنده است. عاشقانه از یک داوطلب در برنامه خبری تبلیغ می‌کنند و کینه ورزانه دیگری را سانسور می‌کنند. سال ۹۲ هم همین راه را رفتند و پاسخ مناسب را از مردم گرفتند. (کانال تلگرامی روحانی با اقتدار می‌آید ۹۶/۲/۲۳)

- احمدی‌معاون سیاسی وزیر کشور: تمام برنامه‌های صداوسیما گزینشی و ضد دولت است و در نامه‌ای این موضوع را به مسئولان صداوسیما اعلام کرده‌ام. همه برنامه‌ها از 'مناطق آزاد' تا 'جمهور' و حتی بریده مطالب نامزدها در نشریات که از این رسانه پخش می‌شود همه علیه دولت می‌باشد. (کانال تلگرامی سحر ۹۶/۲/۲۴)

- محمد امین قانع‌راد جامعه شناس: چرا صداوسیما مردم را دعوت به شرکت در انتخابات نمی‌کند؟ چنین تصویری وجود دارد که اگر مردم بسیج شوند تا اکثریت خاموش را برای رای دادن در انتخابات به میدان بکشند، به نفع اصولگراها نخواهد بود. اما صداوسیما باید صرف‌نظر از جهت‌گیری خاصی که دارد این مسئله را هم در نظر داشته باشد که عدم مشارکت مردم در انتخابات به جز پیامدهای داخلی در جهان هم پیامدهای منفی خواهد داشت. اگر درصد مشارکت مردم در انتخابات از ۶۰ یا ۷۰ درصد پایین‌تر بیاید برای جایگاه ایران در جهان خوش‌آیند نیست. (کانال تلگرامی روحانی با اقتدار می‌آید ۹۶/۲/۲۳)

ز) مهمترین سوژه ها

- تقی آزاد ارمکی: پوپولیست‌های وطنی شعار ارزشی می‌دهند اما تحلیل‌شان مارکسیستی است. (روزنامه ایران ۹۶/۲/۲۴)
- ابراهیم اصغرزاده فعال سیاسی: اصولگرایان به دنبال گرفتن سبب رأی احمدی‌نژاد و دولت به دنبال فعال کردن آرای خاموش هستند. (روزنامه ایران ۹۶/۲/۲۴)
- مولوی عبدالحمید: دولت یازدهم مشارکت بیشتر اهل سنت را امکان‌پذیر کرد. (کانال‌های تلگرامی روحانی با اقتدار می‌آید، سحر و ستاد حسن روحانی-سایت خبری آفتاب نیوز-روزنامه ایران ۹۶/۲/۲۴)
- عبدا... نوری: به کسی رأی دهیم که به صلح‌دوستی نزدیک‌تر است. (روزنامه ایران ۹۶/۲/۲۴)
- حجت‌الاسلام سعیدی نماینده ولی فقیه در سپاه: سپاه پاسداران هیچ‌گاه از اصول انقلابی خود تعدی نکرده و در هیچ انتخاباتی دخالت نکرده، نمی‌کند و نخواهد کرد. (روزنامه ایران ۹۶/۲/۲۴)
- اعلام آمادگی ستادهای سه نامزد برای مناظره «دو به دو»/ سخنگوی کمیسیون نظارت بر تبلیغات انتخابات: امکان برگزاری مناظره دیگری بین نامزدها وجود ندارد. (سایت خبری آفتاب نیوز-روزنامه ایران ۹۶/۲/۲۴)
- محمدتقی رهبر عضو جامعه روحانیت مبارز: مناظره از مسیر خود منحرف شد. (روزنامه ایران ۹۶/۲/۲۴)
- غلامعلی دهقان فعال سیاسی اعتدالگرا: دوگانه راه و بیراهه انکار کردنی نیست. (روزنامه ایران ۹۶/۲/۲۴)
- لطف... فروزنده فعال سیاسی اصولگرا: دولت نمی‌تواند جامعه را دو قطبی کند. (روزنامه ایران ۹۶/۲/۲۴)
- روحانی بیش از هر کسی مدیون دشمنانش است؛ دشمنانی که با حملات خود چهره‌ای متفاوت از او ساختند. از این رهگذر محبوبیتی عاید روحانی شد که انتظارش را نداشت. (روزنامه ایران ۹۶/۲/۲۴)
- رئیسی: می‌گویند دیپلماسی بلد نیستید، اگر دیپلماسی این است که به بیگانه بگویید اگر هوای ما را نداشته باشید رای نمی‌آوریم، بله ما بلد نیستیم. (سایت خبری انتخاب ۹۶/۲/۲۳)
- میرسلیم: اگر فتنه‌گران عزیزان شما هستند پس باید دولت را رها کنید/ به امید ۴ تا رای همه مشکلات مردم را رها کردید و فتنه‌گران را عزیزان خود کرده‌اید؟ (سایت خبری انتخاب ۹۶/۲/۲۳)
- قاضی‌زاده هاشمی وزیر بهداشت: نمی‌دانم اگر امروز شهید مطهری زنده بود، آیا تحملش می‌کردند یا علیه ایشان هم افشاکری می‌کردند/ فرقان با این بهانه که مطهری طرفدار پولدارها و مظهر اشرافی‌گری است، او را به شهادت رساند. (سایت خبری انتخاب ۹۶/۲/۲۴)
- علی مطهری: با عدم انتخاب روحانی احتمال نزوئلا شدن کشور منتفی نیست/ سپردن امور اجرایی کشور به کسانی که حتی یک روز تجربه وزارت یا نمایندگی ندارند یک ریسک است. (کانال تلگرامی روحانی با اقتدار می‌آید-سایت خبری انتخاب ۹۶/۲/۲۴)
- فلاح پیشه، نماینده اصولگرا: کاندیداهای اصولگرا در مناظره برنامه‌ای ارائه نکردند؛ اینها نتوانستند یک «امید موج راه انداز» ایجاد کنند/ روحانی نفر اول نظرسنجی‌هاست/ کاندیداهای اصولگرا در صحنه خواهند ماند. (سایت خبری انتخاب ۹۶/۲/۲۴)
- جهانگیری: گفت‌وگو بین نامزدها برای ائتلاف با یکدیگر شروع شده است. (سایت خبری انتخاب ۹۶/۲/۲۴)
- روزنامه جمهوری اسلامی: اصلاح‌طلبان و اعتدالگرایان ردصلاحیت شدند، جایشان نامزدهایی با آرایش غلیظ آمدند. (سایت‌های خبری آفتاب نیوز و انتخاب ۹۶/۲/۲۴)
- مصباحی‌مقدم: رشد آرای قالیباف متوقف شده است. (سایت خبری انتخاب ۹۶/۲/۲۴)
- سیاه‌نمایی زیر عنوان «روزهای روشن»/ قالیباف به جای آشنشان‌ها و پلاسکو، معدن کاران معترض را نشان داد. (سایت‌های خبری آفتاب نیوز و انتخاب ۹۶/۲/۲۳)
- واکنش روحانی به شایعات ستادهای رقبا: یارانه در دولت بعد قطع نمی‌شود/ قول می‌دهم فقرمطلق را تمام کنم. (سایت خبری انتخاب- کانال تلگرامی ستاد حسن روحانی ۹۶/۲/۲۳)
- احمدی‌معاون وزیر کشور: چرا به خالق واژه «مام» می‌گویند دروغ‌گو/ پیش‌بینی ۷۰ درصد مشارکت در انتخابات (کانال تلگرامی سحر-سایت خبری انتخاب ۹۶/۲/۲۳)

- نعمت‌زاده وزیر صنعت: تهمت و افترای یکی از نامزدهای ریاست جمهوری را از مراجع قضایی پیگیری می‌کنم. رفع حصر ایران عملکردی قابل دفاع و سازنده از سوی دولت یازدهم است. روحانی تنها قول‌هایی می‌دهد که بتواند عمل کند. (کانالهای تلگرامی روحانی با اقتدار می‌آید و سحر-سایت‌های خبری آفتاب نیوز و انتخاب ۹۶/۲/۲۳)
- فرمانده ناجا: ناجا به هیچ جریان و گروه سیاسی وابسته نیست (سایت‌های خبری آفتاب نیوز و انتخاب ۹۶/۲/۲۳)
- اطلاعیه شورای عالی سیاست‌گذاری درباره لیست نهایی اصلاح‌طلبان برای انتخابات شورای شهر تهران^۱ (سایت خبری انتخاب ۹۶/۲/۲۳)
- هاشمی‌طبا: انصراف ندادهام و قصد انصراف ندارم. به روحانی رای می‌دهم. (کانال تلگرامی روحانی با اقتدار می‌آید-سایت‌های خبری آفتاب نیوز و انتخاب ۹۶/۲/۲۳)
- واعظی وزیر ارتباطات: ریزش رای قالیباف به خاطر حرف‌های ناصحیحش است. (کانال تلگرامی سحر-سایت خبری انتخاب ۹۶/۲/۲۳)
- آقاتهرانی: کشور باید در دست کسی باشد که در او هام زندگی نکند/ امیدواریم همان دور اول کار تمام می‌شود. (سایت‌های خبری آفتاب نیوز و انتخاب ۹۶/۲/۲۳)
- انتقاد محسن هاشمی از بلاتکلیفی لیست اصلاح‌طلبان شورا: شهرداری چابک می‌خواهیم. (کانال تلگرامی روحانی با اقتدار می‌آید-سایت خبری انتخاب ۹۶/۲/۲۳)
- مطهری نایب رئیس مجلس شورای اسلامی در بیانیه‌ای از کاندیداتوری حسن روحانی در انتخابات ریاست جمهوری حمایت کرد. (کانالهای تلگرامی روحانی با اقتدار می‌آید، سحر و ستاد حسن روحانی-سایت‌های خبری آفتاب نیوز و انتخاب ۹۶/۲/۲۳)
- عباس عبدی خطاب به احمد توکلی: فریبکاری رئیسی و قالیباف را می‌بینید و سکوت می‌کنید؟/ املاک نجومی قالیباف را بی‌خیال شدید؟ (سایت‌های خبری انتخاب و آفتاب نیوز ۹۶/۲/۲۴)
- وزیر کشور: عموماً نظرسنجی‌های انتخاباتی درست نیست/ دیگر امکان استفاده از شناسنامه جعلی وجود ندارد. (سایت خبری آفتاب نیوز ۹۶/۲/۲۴)
- انتشار نظرسنجی منتسب به صداوسیما در کانال‌های تلگرامی/ روحانی ۴۰؛ قالیباف ۲۷ و رئیسی ۲۵ درصد رای دارند (سایت خبری آفتاب نیوز ۹۶/۲/۲۴)
- محمدرضا خاتمی: حضور مردم از اهمیت بالایی برخوردار است/ دولت تدبیر و امید این بار نیز پیروز میدان خواهد بود. (سایت خبری آفتاب نیوز ۹۶/۲/۲۳)
- ستاد انتخابات اعلام کرد: استفاده از عکس خاتمی در داخل ستادها بلامانع است. (سایت خبری آفتاب نیوز ۹۶/۲/۲۳)
- کیومرث پوراحمد کارگردان: در دوره پیشین ۱۸ میلیون نفر رای ندادند و آن فاجعه ننگین برای ایران رقم خورد. تحریم همیشه به زیان تحریم‌کنندگان بوده است. (کانالهای تلگرامی روحانی با اقتدار می‌آید و سحر-سایت خبری آفتاب نیوز ۹۶/۲/۲۳)
- مدیرمسئول کیهان از احتمال تقلب در انتخابات خبر داد!/ شریعتمداری: مردم نمی‌فهمند!/ شورای نگهبان روحانی را ردصلاحیت کند! (کانال تلگرامی ستاد حسن روحانی-سایت خبری آفتاب نیوز ۹۶/۲/۲۳)
- عسگراولادی: ۳ برابر کردن یارانه و پرداخت کارانه ۲۵۰ هزار تومانی صادقانه نیست. میرسلیم اصلح است! (کانال تلگرامی سحر ۹۶/۲/۲۳)
- استقبال حمید ابوطالبی و وکیلی سخنگوی ستاد روحانی از برگزاری مناظره تلویزیونی دکتر روحانی با آقای رئیسی (کانال تلگرامی سحر ۹۶/۲/۲۳)

^۱ - در بخشی از این اطلاعیه آمده است: از آنجا که طبق اعلام رسمی فرماندای تهران در خصوص اعلام اسامی نامزدهای انتخابات شورای شهر تهران متأسفانه آقای معروف صمدی موفق به دریافت کد انتخاباتی نشده است شورای عالی سیاست‌گذاری اصلاح‌طلبان ضمن اظهار تأسف از عدم حضور این نامزد اصلاح‌طلب در فهرست نهایی نامزدهای انتخابات شورای شهر تهران اعلام می‌کند که بر اساس رأی‌گیری به عمل آمده آقای مرتضی الویری جایگزین آقای معروف صمدی در لیست انتخاباتی شورای عالی سیاست‌گذاری اصلاح‌طلبان می‌شود. امیدواریم با مشارکت حداکثری مردم بزرگوار کشورمان به‌ویژه شهروندان فهیم تهرانی و همراهی همه اصلاح‌طلبان شاهد انتخاباتی شکوهمند و خلق حماسه دیگری باشیم. اسامی کاندیداهای این لیست به ترتیب حروف الفبا به این شرح است: بهاره آروین/ علی اعطا/ مرتضی الویری/ شهربانو امانی/ ابراهیم امینی/ افشین حبیب زاده/ محمدجواد حق شناس/ ناهید خداکرمی/ حسن خلیل آبادی/ سید حسن رسولی/ محمد سالاری/ زهرا صدراعظم نوری/ محمد علیخانی/ الهام فخاری/ مجید فراهانی/ احمد مسجد جامعی/ سید محمود میرلوحی/ آرش میلانی/ زهرا نژادبهرام/ بشیر(حجت) نظری/ محسن هاشمی رفسنجانی.

- محمود صادقی نماینده مردم تهران: انتخابات ۹۲، ایران را از شرایط فوق‌العاده خارج و همه مناسبات کشور را عادی سازی کرد. (کانال تلگرامی سحر ۹۶/۲/۲۳)
- کواکبیان: افزایش ۲ برابری بودجه دفاعی کشور در کنار دیپلماسی قوی موجب ارتقای قدرت دفاعی ایران شد. (کانال تلگرامی سحر ۹۶/۲/۲۳)
- وکیلی سخنگوی ستاد روحانی: هر اقدامی که مردم را در مقابل هم قرار دهد، یا به اقوام و خرده فرهنگها توهین کند محکوم است. (کانالهای تلگرامی سحر و ستاد حسن روحانی ۹۶/۲/۲۳)
- تابش نماینده مجلس: امنیت ملی به حضور مردم و مشارکت در انتخابات گره خورده است. (کانالهای تلگرامی ستاد حسن روحانی و سحر ۹۶/۲/۲۳)
- طیب‌نیا: ما برای اداره کشور و اقتصاد برنامه جامع و عملیاتی داریم و نیامدیم از آرزوها و آمال‌مان حرف بزنیم. (کانال تلگرامی سحر ۹۶/۲/۲۴)
- مصطفی تاج‌زاده: می‌گویند باید نظام مالیات ساماندهی شود. شما را به خدا شما دیگر از این حرف‌ها نزنید. (کانالهای تلگرامی روحانی با اقتدار می‌آید و سحر ۹۶/۲/۲۴)
- کارگران شهرداری از واگذاری املاک نجومی به خودشان می‌گویند: ما یخچال نداریم! حقوق‌مان را بدهید، ملک نمی‌خواهیم! (کانال تلگرامی سحر ۹۶/۲/۲۴)
- مرعشی: دنیا منتظر نتایج انتخابات ماست (کانال تلگرامی روحانی با اقتدار می‌آید ۹۶/۲/۲۳)
- پرویز فتاح رییس کمیته امداد امام خمینی: هجمه به دولت انصاف نیست. برخی با دولت تسویه حساب سیاسی دارند. (کانال تلگرامی روحانی با اقتدار می‌آید ۹۶/۲/۲۳)
- مولوی عبدالحمید: تمایل اکثر اهل سنت به روحانی است (سایت‌های خبری انتخاب و آفتاب نیوز-کانال تلگرامی روحانی با اقتدار می‌آید ۹۶/۲/۲۳)

۴) جریان شناسی حامیان احمدی‌نژاد

الف) خطوط کلی تبلیغی

- ادامه تخریب قالیباف و رئیسی با شدت بیشتر.
- حمله به شورای نگهبان
- تلاش برای رای نیاوردن رئیسی و قالیباف و راه اندازی کمپین نه به این دو نامزد
- نقد دولت یازدهم

ب) فراز و فرود تبلیغی

رسانه‌های حامی احمدی‌نژاد همچنان بر خط تخریب شورای نگهبان، نامزدهای اصولگرای یعنی رئیسی و قالیباف و تلاش برای رای نیاوردن این دو نامزد متمرکز هستند. این رسانه‌ها همچنین بر انتقادات خود از دولت یازدهم و اصلاح‌طلبان اصرار دارند و اصلاح‌طلب و اصولگرا، چپ و راست را همسان هم و دو روی سکه فساد و انحصارطلبی می‌دانند. آنها تنها راه و خط صحیح انقلاب اسلامی و گفتمان عدالت‌خواهی و حقیقت‌طلبی را احمدی‌نژاد و یاران وی معرفی می‌کنند.

ج) سناریو خوانی

- ۱) حملات و انتقاد رسانه‌های جریان احمدی‌نژاد به حجت‌الاسلام رئیسی و قالیباف در روزهای منتهی به انتخابات تشدید خواهد شد.
- ۲) همچنین با خط ملایم‌تری انتقاد از دولت یازدهم و اصلاح‌طلبان پیگیری می‌شود.
- ۳) تنها راه نجات کشور، پیشرفت و ترقی ایران احمدی‌نژاد معرفی می‌شود.

د) محورهای تبلیغی

- آقای سانسور اخبار محمود احمدی‌نژاد و حصر خبری وی.
- تبلیغ گزاره «اصولگرایان بدون احمدی‌نژاد هیچ‌اند».
- راه اندازی کمپین و کانال تلگرامی «نه به رئیسی نه به قالیباف» از سوی احمدی‌نژادی‌ها
- عدم دقت شورای نگهبان در تایید نامزدهای انتخابات ریاست‌جمهوری و ضرورت تجدیدنظر و بررسی مجدد صلاحیت‌ها.
- کپی برنامه‌های احمدی‌نژاد و در خدمت گرفتن نیروهای او توسط رئیسی و قالیباف.
- صلاحیت نداشتن همه نامزدهای انتخابات ریاست‌جمهوری تایید شده از سوی شورای نگهبان
- گدایی رای از احمدی‌نژاد از سوی رئیسی و قالیباف.

ه) پیشران‌های سیاسی

- کانال دولت بهار در پاسخ به سخنان رئیسی که گفته بود: «انحراف و فتنه خط قرمز ماست» نوشت: آقای بت شکن، اونکه بهش میگی انحراف همونه که عینا برنامه‌های اجرا شده‌ش را کپی کردی به عنوان برنامه آینده‌ات و نیروهاش را بردی ستادت تا جایی که حمایت شده فتنه به رخت کشید؛ خداوکیلی از خودت چی داشتی؟! یکی حاج ابراهیم را از خواب بیدار کنه، اونکه بهش می‌گفتی راس فتنه با سلام و صلوات رفت و حامی بقیه رؤس فتنه را هم شورای نگهبان تایید کرد و از تو هم جلوتره، هنوز دنبال نخودسیاهی؟! حاج ابراهیم، طعنه ای که مثلا به انحراف زدی یادت باشه، اسفند ۹۴ هم رفیقت حداد عادل قبل انتخابات مجلس همینو گفت و جلوی تیم دسته سه اونی که بهش میگی فتنه ۳۰ بر هیچ باخت! (کانال تلگرامی دولت بهار، ۲۳ و ۲۴/۰۲/۱۳۹۶)

- علی‌اکبر جوانفکر، مشاور رسانه‌ای رئیس دولت‌های نهم و دهم با تائید خبر هک پایگاه اطلاع رسانی مهر مردم از سوی هکرها گفت: خوشبختانه این اقدام ناکام ماند و با تلاش تیم پشتیبانی فنی به سرعت مشکل برطرف شد. جوانفکر در این زمینه گفت: در روزهای گذشته شاهد حملات متعدد سایبری به پایگاه اطلاع رسانی دکتر احمدی‌نژاد بوده‌ایم و این نشان می‌دهد گروهی سعی دارند به هر قیمت ممکن از دیده و شنیده شدن پیام ایشان ممانعت کنند. مشاور رسانه‌ای دکتر احمدی‌نژاد با اشاره به سانسور گسترده مطالب دکتر احمدی‌نژاد توسط رسانه‌های داخلی، حملات سایبری به رسانه‌های مربوط به ایشان را اقدامی در همین راستا دانست و خاطر نشان کرد با این قبیل اقدامات نمی‌توان صدای عدالت‌خواهی و حقیقت‌طلبی ملت بزرگ ایران را خاموش ساخت. وی گفت: رسانه‌های وابسته به هر دو جناح سیاسی کشور در سطح وسیعی به حصر خبری دکتر احمدی‌نژاد مبادرت ورزیده‌اند که این رفتار غیرحرفه‌ای در هیچ کجای دنیا مرسوم نیست زیرا اصالت کار اطلاع رسانی را با چالش سنگینی مواجه می‌سازد. (کانال تلگرامی دولت بهار، ۲۴/۰۲/۱۳۹۶)

- عبدالرضا داوری در یادداشتی با عنوان «خودانتقادی در باب یادداشت "اعدام‌های تابستان ۶۷ در آینه سیره علوی و قانون اساسی" نوشت: صاحب این قلم ضمن تشکر و سپاس خاضعانه در برابر همه اندیشمندان تاریخ اسلام و حقوق اساسی که طی روزهای اخیر دیدگاه‌های کارشناسانه‌شان را در باب نقد و بررسی یادداشت اینجانب ارسال کردند، شجاعانه اعلام می‌دارد و می‌پذیرد که انتقاد وی از فرمان امام خمینی(ره) در قضیه اعدام‌های تابستان ۶۷ بر پایه تحلیل سیره علوی و تحلیل قانون اساسی، انتقادی ناصواب همراه با محدودیت استنادات تاریخی و حقوقی بوده و در همین جا بر خود لازم می‌داند به‌عنوان یکی از باورمندان به خط نورانی خمینی کبیر، از محضر الهی آن رهبر یگانه و همه‌پیروان راستینش اعتذار جوید و بیان دارد که دعب و دغدغه اش در نگارش آن سطور جز تلاش برای نهادینه سازی "عدالت" نبود هرچند که آن دغدغه ممکن است در مواردی به دلیل عدم آگاهی از همه جوانب یک پدیده به تحلیلی خطا بیانجامد. (کانال تلگرامی عبدالرضا داوری، ۲۴/۰۲/۱۳۹۶)

- رحیم مشایی گفته: اینها همه باهم هستند؛ شاید دعوایشان بالا بگیرد اما در نهایت یکی می‌شوند و در نقطه مقابل حق قرار می‌گیرند. اینها یکی هستند؛ دوتا نیستند، اشتباه نکنید. (کانال تلگرامی یاران دکتر احمدی‌نژاد، ۲۴/۰۲/۱۳۹۶)

و) انتقاد از نهادهای قانونی نظام

۱) انتقاد از شورای نگهبان

- کانال تلگرامی یاران دکتر احمدی نژاد در پاسخ به پناهیان که گفته است: جهانگیری نزد رئیسی پرونده داشت؛ ایشان حتی یکبار هم این موضوع را بیان نکرد!!، نوشت: آقای پناهیان شما با این حرفت شورای نگهبان را زیر سوال بردی!! پس چگونه آقای جهانگیری تایید شد؟ (کانال تلگرامی یاران دکتر احمدی نژاد، ۱۳۹۶/۰۲/۲۴)

- چندی پیش آیت... جنتی دبیر شورای نگهبان اعلام کرد که اعضاء شورا برای تایید صلاحیت کاندیداها در واقع به تقوا و مدیر و مدبر بودن آنها شهادت می دهند. اخیرا نیز سخنگوی این شورا نظارت را قابل تسری به بعد از تایید صلاحیتها دانسته و نمونه‌ای از آن نیز در ماجرای مینو خالقی منتخب مردم اصفهان اجرایی شد و شورا نیز مانع ورود خانم خالقی به مجلس شده و علی مطهری و حسن روحانی نیز نخواستند یا نتوانستند امکان ورودش را فراهم کنند و این نشان داد که شورای نگهبان توانایی اقدام دارد. شورایی که رد صلاحیت هاشمی رفسنجانی، علی زاکانی، اسفندیار مشایی، حمید بقایی و از همه مهمتر رد صلاحیت محبوبترین چهره بین‌المللی ایران با بالاترین نصاب رای یعنی دکتر احمدی نژاد را در کارنامه خود دارد یقینا برای اقدامات بعدی هم دچار محدودیت نیست. با این مقدمه دیدیم که مناظره سوم بین شش کاندیدایی که #مرجوی_منتسب_شده_به_شورای_نگهبان_تایید_آن_ها را با لحاظ جناح‌هایشان از قبل تعیین شده دانسته بود، گرفتار دو قطبی و بگم بگم هایی شد که عبور شورا از کنار آن بر شبهات و تناقضات می افزاید. در این مناظره کاندیداها که جملگی روحانی، اهل جبهه و خانواده شهید بودند و بیگانه‌ای در میان آنها نبود به صورت مشخص یکدیگر را به فساد، رانت خواری، دروغ گویی، ریاکاری، استفاده تبلیغاتی از اموال دولتی یا نهادهای عمومی و حتی آستان‌های مقدسه متهم کردند و اسناد خود را نیز ارائه کردند. این وضعیت از دو حال خارج نیست یا ادعاهای مطرح شده صحت دارد که ضروری است تصمیم جدی درباره کسانی که چنین مسایلی درباره شان مطرح شده گرفته شود و شورای نگهبان ضمن اعلام اشتباه در تشخیص تقوا و سلامت افراد و عذرخواهی از مردم ایران در روند تایید صلاحیتها بازنگری کند و یا چنین ادعاهایی دروغ و تهمت کاندیداها نسبت به یکدیگر است که در این حال نیز شهادت اعضا به "تقوای" این افراد خطا بوده و ضرورت دارد ضمن عذرخواهی از ملت تجدید نظر صورت گیرد. پذیرفته نیست شورای نگهبان در موارد کوچک تر مثل مینو خالقی رد صلاحیت بعد از تایید را دنبال کند اما در موارد بزرگتر مثل کاندیداهای فعلی سکوت کند. راه این نیست که بنا به توصیه غلط امام جمعه تهران و برخی دیگر کاندیداها چیزی نگویند و سرپوش بگذارند بر مفاسد و مردم را نامحرم بدانند؛ راه این است که به استناد حرف های مطرح شده در مناظره ، عدالت را به نفع مردم و در راستای مبارزه با فساد و رانت خواری درباره طرفین اعمال کنند و به تک تک ادعاها رسیدگی کنند و بدانند انحراف ما را سرنگون می کند نه عدالت. (کانال تلگرامی حامیان دکتر احمدی نژاد، ۱۳۹۶/۰۲/۲۴)

ز) مهمترین سوژه‌ها

- آقای رئیسی، هدایایی که این روزها از خوان کرم امام رئوف پخش میکنی میره به خونه هایی که دیوارشون مزین به عکس راس انحرافه نه عکس تو. اگه انحراف اینه والله از تو و امثال تو منحرفیم! (کانال‌های تلگرامی دولت بهار، یاران دکتر احمدی نژاد، ۱۳۹۶/۰۲/۲۴)

- دکتر احمدی نژاد: تا می‌گوییم ما بهاری هستیم می‌گویند شما منحرفید! ما منحرفیم؟! (کانال تلگرامی دولت بهار، ۱۳۹۶/۰۲/۲۴)

- دکتر احمدی نژاد: ما ارزشها را حفظ کردیم می‌گویند اینها منحرفند/ صدسال هم که باشم یک ثانیه به زیاده خواهان بله نخواهم گفت حتی اگر تکه تکه کنند. (کانال تلگرامی دولت بهار، ۱۳۹۶/۰۲/۲۴)

- حمله هکرها به پایگاه اطلاع رسانی دفتر رییس دولت های نهم و دهم ناکام ماند. (کانال تلگرامی دولت بهار، ۱۳۹۶/۰۲/۲۴)

- دست و پا زدن اصولگرایان تماشایی است، می‌دانند بدون احمدی نژاد هیچ‌اند. آش اینقدر شور شده که خبرنگار وطن امروز که تا دیروز می‌گفت احمدی نژاد نئو فرکانیسم هستش حالا نوشته است احمدی نژاد یاریمان کن. (کانال تلگرامی یاران دکتر احمدی نژاد، ۱۳۹۶/۰۲/۲۴)

- دست و پا زدن اصولگرایان تماشایی است می‌دانند بدون احمدی‌نژاد هیچ‌اند، اصولگرایان این را بدانید دکتر احمدی‌نژاد هیچگاه، هیچگاه، هیچگاه، از ظلم حمایت نمی‌کند. (کانال تلگرامی یاران دکتر احمدی نژاد، ۱۳۹۶/۰۲/۲۴)
- خاک بر سر اصولگراها که احمدی‌نژادی داشتند که می‌توانست این قشر از مردم را جذب کند اما کفران نعمت کردند، بکشید که حقتان است! (کانال تلگرامی یاران دکتر احمدی نژاد، ۱۳۹۶/۰۲/۲۴)
- محمود احمدی‌نژاد: هر کس هر کاری می‌کند، ولو در ضدیت با بهار، دارد به آمدن «بهار» کمک می‌کند. (کانال تلگرامی یاران دکتر احمدی نژاد، ۱۳۹۶/۰۲/۲۴)
- انحراف دستاویزیست که دارودسته‌ی اصولگرایان سال‌هاست با بهانه آن، ناجوانمردانه به خادم ملت دکتر احمدی‌نژاد حمله می‌کردند. (کانال تلگرامی یاران دکتر احمدی نژاد، ۱۳۹۶/۰۲/۲۴)
- با این حجم از رو شدن فساد اشخاص و جناح‌های مختلف در انتخابات ۹۶، جامعه تک قطبی‌تر شد؛ قطب مایوس از نظام برآمده از انقلاب. با حضور احمدی‌نژاد، جامعه دوقطبی می‌شد؛ قطب امیدوار به انقلاب برای اصلاح نظام. (کانال تلگرامی یاران دکتر احمدی نژاد، ۱۳۹۶/۰۲/۲۴)
- انتشار گسترده توثیق حسین عباسی فر یکی از حامیان آقای رئیسی در مورد متراژ منزل آقای رئیسی در سعادت آباد؛ منزل سعادت آباد رئیسی با ۶ - ۷ میلیارد تومان قیمت آیا در شان رئیس جمهور حامی محرومان است. یک ساختمان ۴ طبقه متراژ زمین ۲۳۶ متر سه واحد ۱۴۰ متری یکیش هم علم الهدی میشینه. (کانال تلگرامی یاران دکتر احمدی نژاد، ۱۳۹۶/۰۲/۲۴)
- اگر به #قالیباف و #رئیسی که خود را انقلابی می‌دانند رای دهید به خود و خانواده‌های خود خیانت کرده‌اید. از نظر ما این دو انقلابی #تقلبی هستند ما از خط امثال قالیباف و رئیسی #منحرف هستیم. (کانال تلگرامی یاران دکتر احمدی نژاد، ۱۳۹۶/۰۲/۲۴)
- افولگرایان به خیال خودشان می‌خواستند احمدی‌نژاد را محو کنند!! کار خدا رو ببین احمدی‌نژاد محبوبتر شد و خودشان در آستانه حذف همیشگی قرار گرفتند. (کانال تلگرامی یاران دکتر احمدی نژاد، ۱۳۹۶/۰۲/۲۴)
- نرخ رشد سالیانه مدارس غیرانتفاعی (فروش خدمات آموزشی) در دولت‌های مختلف: دولت هاشمی رفسنجانی: ۳۵۲,۷۹٪ دولت خاتمی: ۵,۰۱٪ دولت احمدی نژاد: ۱,۴۰٪ دولت روحانی: ۱۳,۸۴٪ منبع: مرکز پژوهش‌های مجلس (کانال تلگرامی عبدالرضا داوری، ۱۳۹۶/۰۲/۲۴)